

Születésnap beszélgetés Péter Lászlóval

A körtöltésen kívül és belül

Vasárnap ünnepli 75. születésnapját Péter László nyugalmazott egyetemi tanár, irodalomtörténész, Szeged díszpolgára, akit a jeles alkalomból ma, szombaton délelőtt 11 órától köszöntönek tisztelői és az önkormányzat vezetői a város háza dísztermében.

– Professzor úr, néhány éve azt mondta, nyugdíjas éveiben Bálint Sándorhoz hasonlóan összegezésre készül, azaz az ő korábbi írásait szeretné tematikus kötetbe rendezni...

– Folyik a termés betakarítása, épp szerdán jelent meg Kívül a körtöltés címmel a Tiszatáj Könyvek sorozatban Olasz Sándor szerkesztésében a nem szorosán szegedi tárgyú irodalomtörténeti írásaim gyűjteménye. A cím rimel Móra Túl a Palánkon című kötetére, amelyben a nem Szegedről szóló írásait gyűjtötte össze. Új kötetben többek között olyan szerzők szerepelnek, mint Szabó Lőrinc, Weöres Sándor és Ivo Andrić. Pénteken jelent meg Az ezerevés Szőreg című kötetem, amelyben az elmúlt negyven évben lakóhelyemről, Szőregről publikált írásaimat gyűjtöttem össze. Tóth Csaba képviselő úrnak, valamint Demcsák Zoltánnak, a Szőregelő szerkesztőjének és kiadójának köszönhetem, hogy lehetővé tették kiadását.

– Mi a titka hihetetlen vitalitásának?

– Biztosan családi örökség, genetika adottság. Anyám volt fáradhatatlan.

– Mit gondol Szeged mai kulturális életéről?

– Sok jó és sok hiányosságot látok. Nagyszerűen tartom a szegedi könyvkiadás kibontakozását. A mindent kiadó Bába és Társa Kiadó mellett hírt hallok néha a szegedi tankönyvkiadók sikereiről is. Nagy hiányosságnak tartom, hogy a gazdag helyi könyvtermésről nem kap megfelelő tájékoztatást a város közönsége. A tartalmas Szeged folyóirat havi megjelenése önmagában is nagy vívmány, nem tudok azonban egyetérteni azzal az árukapcsolással, ahogyan a színházi lappal összevonták. Így sok olvasó, akinek nincs szüksége a Páholyra, nem tudja megvenni az együtt sokkal többbe kerülő lapot. A Szeged nagy hibája, hogy nincs korrektora, ezért rendre botrányos sajtóhibákkal jelenik meg. Vetek egy ilyen szép

Péter László professzor szőregi dolgozószobájában. (Fotó: Schmidt Andrea)

A Szeged-kutatás doyenje

Több tucat könyv és vagy két-három ezer cikk, tanulmány szerzője, Szeged város díszpolgára, a Szegedért Alapítvány fődíjasa, Péter László nyugalmazott egyetemi tanár 75 éves: 1926. január 21-én született.

Munkássága, amely immár több mint fél évszázadot ível át, meglehetősen széleskörű, „Hivatalosan” irodalomtörténész, az irodalomtudomány doktora, de a modern Szeged kutatásának alig van olyan ága, amelyben ne tette volna le névjegyét. Írt nyelvészeti, néprajzi, irodalom- és művelődéstörténeti cikkeket éppúgy mint például bibliográfiai vagy zenetörténeti tárgyúakat. A modern Szegedről aligha lehet szólni eredményeinek figyelembe vétele nélkül.

Egyik, utóbbi időben írott önéletrajzi jegyzetében arról ír, hogy szétaprózta munkásságát: „Papnak készültem, tanárnak tanultam, nyelvész, majd Karcagon néprajzkutató. Makón irodalomtörténész lettem. Névjegyem mivel sorsom hányt-vetett – kénytelen voltam több tudományágban is letenni. Ennek előnyét, hátrányát egyaránt érzem. De most már – életem vége felé – mindegy. Sic fata tulerunt.” Tagadhatatlan, hogy van ebben a számvetésben némi keserűség, s méltatlan lenne, ha ezt a mérleget jóindulatból bár, de hatálytalanítani akarnák. Nem kétséges, Péter László más körülmények között más ívű pályát is befuthatott volna, s egy ilyen pálya ma talán

inkább kedvére való lenne. De tévednénk, teljesen félreértenénk életművét, ha nem vennénk észre ennek a pályának és életműnek a külső cikcakkokon keresztül is öntörvényűen bontakozó szerves egységét. Azt az egységet, amely a mégoly sikeres specialista-életműveknek is fölébe helyezte az övét. Péter László ugyanis nem pusztán több tudományágban is megnyilatkozó kutató, hanem egy sajátos szociokulturális szerep betöltője: a Szeged-kutatás egyszemélyes intézménye. Olyan „intézmény”, amely a kutatáson túl, de attól nem függetlenül, a helyi tradíció megtisztítója, gazdagítója és továbbadója. Egyszóval ébren tartója. Aki tehát szereti ezt a várost, valamiképpen személyes lekötelezettje.

Vannak emberek, akinek pozíciójuk adja meg súlyukat, s vannak – lényegesen kevesebben –, akik nem pozíciójukból nyerik presztízsüket, hanem ők adnak súlyt annak. Péter László e második csoportba tartozik. Azok az állások, amelyeket pályája során betöltött, többnyire általa nyertek rangot, ő emelte meg értéküket.

Mit kívánhatunk e mai napon? Takarítsa be életművét, gyűjtse kötetekbe még mindazt, amit jó lenne, ha kezünk ügyébe tarthatnánk. S írjon még minél több olyan tanulmányt, mint például a legutóbbi olvasástörténeti dolgozata, amelyet a Kortárs közölt (Gárdonyi első olvasói).

Isten éltesse, Laci!

Lengyel András

külsejű és gazdag tartalmú lapot ezzel elcsúfítani.

– Régi szíviügye Tömörkény életművének népszerűsítése. Hol tart ez a vállalkozás?

– A Millenniumi Könyvtár sorozatban Domokos Mátyás jóvoltából módomból nyílt meg

ra, hogy négy tematikus kötetben adhassak foglalatot Tömörkény életművéről. Hühü címmel csütörtökön jelent meg a harmadik kötet, amiben a vízen járókról, kubikosokról, a város széli szegények életéről szóló, valamint a tréfás, humoros Tömörkény-ír-

sok szerepelnek. A János a földdel című negyedik kötet, ami az író Novi Pazar-i katonáskodásáról szóló és első világháborús történeteit tartalmazza, márciusban jelenik meg. További könyveim is készülnek, a budapesti Argumentum Kiadó jelenteti meg

Hollósi Zsolt

Aláírásgyűjtés a képtárért

Munkatársunktól

Szeged polgármestere a címzettje annak a memorandumnak, amelyet a város szépművészei fogalmaztak és amelyre Szeged polgárainak az aláírásait gyűjtik a Horváth Mihály utcai Képtár megmentése érdekében.

„Mi, szegedi polgárok aláírásunkkal megerősítjük véleményünket, hogy városunk művészeti életében pótolhatatlan veszteségnek tartanánk a szegedi Horváth Mihály utcai Képtár megszűntetését; a felelőtlen várospolitika megnyilvánulását látnánk abban, ha a város lakói által választott képviselő-testület veszni hagyja a képtár évtizedek alatt kialakult presztízsét; ha nem mérlegelné felelősen lehetőségeit és nem mozgósítaná a szegedi adófizetők pénzéből is rendelkezésre álló anyagi erőit a képtár további működtetése érdekében. Ha a

képtár megszűnik, nem lesz piactól, politikától, konsumkultúrától mentes, független fóruma a kortárs képzőművészetnek, lassú agónia vár a város képzőművészeti életére, perifériára szorul Szeged az ország kulturális életében.” – olvasható az aláírásgyűjtő íven. A továbbiakban követelik, hogy a szegedi képviselő-testület fogadja el a megyei önkormányzat veteli ajánlatát, tárgyaljon az épület megvásárlásáról, tűzre napirendre a képtár megmentésének ügyét és városi üzemeltetésének lehetőségét, továbbá felelősen fontolja meg a kamaraszínház és a képtár épületgyűjtéséből kinalkozó művészeti központ kialakítását.

A magyar kultúra napjának szegedi rendezvényén, az alkalomra még egyszer kölcsönkaptak képtárban vasárnap délelőtt 11 órakor nyíló kortárs képzőművészeti tárlaton kezdik az aláírásgyűjtést.

Az ásóthalmi egészségheten

Véradókat köszöntöttek

Munkatársunktól

Bár Ásóthalmon nagy hagyománya van a véradó mozgalomnak, az önkéntesek ünnepélyes köszöntése eddig nem vált hagyománnyá. Most az egészséghet szervezői úgy gondolták: alkalmat teremtenek a véradók elismerésére, megvendégelésére is. Így 90 ásóthalmi lakos vehette át a többszörös véradásért járó oklevelet.

Ünnepélyes keretek között fogadták – többéves elmaradást pótolva – az ásóthalmi művelődési házban a közönség önkéntes véradóit. Az egészséghet rendezvény-sorozatának keretében megírt program résztvevőit Pétró Ferenc polgármester köszöntötte, majd prof. dr. Gál György egyetemi tanár, az OVSS Szegedi Regionális Vérellátó Központ vezetője szövegezte a véradás jelentőségéről, méltatva az

ásóthalmiak segítőkészségét is. A kitüntetéseket Pádár Lászlóné dr., a Magyar Vöröskereszt Csongrád Megyei Szervezetének titkára nyújtotta át a kilencven önkéntes véradónak. Ötvenzerekes véradásért öten kaptak elismerést és köszönetet. A falu lakosai közül 11-en negyven-szer segítettek vérükkel a beteg emberek gyógyulására. Tizenötön 30-szoros, huszonketten 20-szoros, 24-en pedig 10-szeres véradásért vehették át a kitüntetést.

Az egészséghet ma, szombaton a sport, a testmozgás jegyében zajlik. Dél-élelt 9 órakor Dlusztus Imre újságíró indítja a falufutást. A versenyzőket a mintegy másfél kilométeres táv vértartott program résztvevőit Pétró Ferenc polgármester köszöntötte, majd prof. dr. Gál György egyetemi tanár, az OVSS Szegedi Regionális Vérellátó Központ vezetője szövegezte a véradás jelentőségéről, méltatva az

Karambol a körúton

Munkatársunktól

Tegnap délután két személyautó ütközött össze a szegedi József Attila sugárút és a harmadik körút kereszteződésében. A Szegedi Rendőrkapitányságtól kapott tájékoztatás szerint egy Renault típusú személygépkocsi érkezett Hódmezővásárhely felől, a József Attila sugárúton a jelzőlámpás ke-

resztesződésbe (a lámpák működtek).

Egy Volkswagen Passat a Makkosházi körút felől indult volna a Budapesti körút irányába, amikor a két kocsi összeütközött.

A balesetben a Volkswagen utasa könnyű sérülést szenvedett. A két autóból esett kár mintegy 2,5 millió forint.

Összetört autók a Makkosházi körúton. (Fotó: Karnok Csaba)

Szellemvasút

Három országos napilap is közölte az első blikkre is képtelenségnek tűnő hírt: Zámbo Jimmy szombati temetésére 47 (!) különvonatot indít a MÁV, s a Jimmy-járatokra már minden jegy elkelt. A MÁV Rt. természetesen azonnal cáfolta: a vasúthoz egyetlen különvonat indítására sem érkezett igény; ha sok lesz az utas, a szerelvényekre több kocsit kapcsolnak, szükség esetén mentesítővonat indul. Látható tehát, hogy Dzsimi-Imrénk már meg sokszorozta legendává vált önmagát: most éppen szellemvasút (mi több: -vasutak) formáját öltve zakatol át az eszményekre kiéhezett nép képzőletvilágán. Készülhetünk a lélekvándorlás folytatására. A hírlapi kacsák fölszállásra készek.

Nyilas Péter

Legfontosabb a népegészségügy javítása

Átszervez a miniszter

Munkatársunktól

Az új egészségügyi miniszter, Mikola István minisztersége 16. napján sajtótájékoztatót számolt be a változtatási és szakmai programterveiről. A miniszter tájékoztatása szerint tárgaja apparátusának létszáma a január 1-jei létsámhoz képest rövidesen 30 százalékkal csökken. Az OEP-et az Egészségügyi Minisztérium irányítása alá vonták, főigazgatójává Oberfrank Ferencet nevezték ki, s új ember került az

ÁNTSZ élére. Pintér Alán személyében. Az új egészségügyi vezetés várhatóan februárra elkészülő ágazati stratégiájában a népegészségügy javítása kap hangsúlyt. A többi között tenni kívánják a magzatfejletési rendellenességek megelőzésért, a csecsemőhalandóság csökkentéséért, az egészségügyi ismeretek tananyagba építéséért, a jódosó fogyasztásának népszerűsítéséért, a depresszív betegek számának csökkentéséért, az alkoholizmus, a

dohányzás, az öngyilkosság megelőzéséért. Az intézményrendszer érintő változásokkal kapcsolatban Mikola elmondta: nem kerülhet el az alapellátás teljes privatizációja, viszont fokozatos átszervezést igényel a járó-és fekvőbeteg-szakellátás magánosítása. A miniszter reményét fejezte ki, hogy a népgazdaság többletbevételéből jelentős részhez jut az egészségügy. Az új gyógszerárakat február végére, március elejére jelezte Mikola István.

A kultúra napja Algyőn

Munkatársunktól

A magyar kultúra napját Algyőn a faluházban, a január 22-én (hétfőn) 14 órakor kezdődő programmal köszöntik. Az algyői könyvtár vezetője, Ménési Lajosné bevezetője után a résztvevőket a Naplegenda Társulás kalauzolja egy zenés „világkörúti utazáson”. A műsorban Pap Márton (mese), Baár Viktória (furulya), Nagy Ágnes (vers) közreműködik. A rendezvényt a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, valamint a Nemzeti kulturális alapprogram támogatásának köszönhetik az algyőiek.

Újság, könyv, szórólapp, ügyviteli nyomtatvány, meghívó, névjegy, IGÉNYES KIVITELBEN: 62/466-847